

Nr 35.

Av herr **Sommelius**, om understöd av statsmedel åt skogsvårdsföreningen i Malmöhus län.

Den stora inverkan skogen direkt och indirekt utövar på hela näringslivet har gjort, att den allt mer och mer uppmärksammas och omhulldats av statsmakterna. Och även det välgörande inflytande, som skogarnas befintlighet utövar på klimatet, har måhända också varit ett motiv för statens stora intresse för uppmuntran till skogsodling och skogsvård.

Ännu finnas dock stora sträckor inom vårt land, tjänliga för skogsbröd, som ligga ofruktbara, ljunglädda och skoglösa utan att lämna den avkastning de borde och kunde lämna. Exempelvis ha de kala skogsmarkernas areal ensamt inom Malmöhus län uppskattats till omkring 30,000 har. Långt större vidder finnas i angränsande landskap, Småland, Halland, Bohuslän m. fl.

Visserligen inköper staten årligen nämnvärda vidder för att å dem bedriva uthålligt skogsbruk, men mycket återstår ännu ogjort innan all skogsmark gjorts produktiv.

Inseende detta hava också för skogsodlingen intresserade personer på senare åren åstadkommit tvenne enskilda företag nämligen skogsvårdsföreningen för Malmöhus län u. p. a. samt Västra Sveriges skogsvårdsförening med uppgift att sammanföra skogsmarkerna till lagom stora förvaltningskomplex för att å dem bedriva uthålligt skogsbruk utan någon tanke på enskild vinning, utan endast för att genom en jämn skogsavkastning möjliggöra den största inkomsten av även mager, för jordbruk ej lämpad jord samt för att genom blivande stabilitet i avkastningen lämna en säker grund för vår trävaruindustri att bygga på.

Den långa tid, som uti skogshushållningen ligger emellan sådd och skörd, vanskligheten att å mindre arealer driva uthålligt skogsbruk

med någorlunda jämna årsavkastningar, frestelsen, som finnes att i för-tid lösgöra skogskapitalet, när tillfälliga konjunkturen eller iråkat eko-nomiskt trångmål därtill locka, och svårigheten för den enskilde att eventuellt åtnöjas med en något lägre ränta på sina i skogshushållningen bundna kapital än som i synnerhet den spekulativa företagsamheten synes bjuda, samverka till, att skogens bestånd och bibehållande vid högst möjliga produktionsförmåga först då kan anses vara fullt betryggad, när skogsägaren är oberoende av marknadens växlingar, eller med andra ord när skogsägaren ej frestas till spekulation.

Därför har det synts framsynta män av största vikt att fortast möjligast söka överföra skogen i statens, kommunens eller det enskilda företagens ägo, för så vitt detta, såsom i de båda anförda fallen är för-hållandet, tillkommit utan någon tanke på delägarens personliga vinning, utan blott av levande intresse för vår största fäderneärvda naturrikedom, våra skogars bestånd och förkovran.

Staten understöder redan nu den enskilde, så snart han skrider till skogsodling, med ansevärd belopp, som för sådant ändamål ställas till skogsvårdsstyrelsernas förfogande. Lika mycket, om ej större skäl, synes mig föreligga, att staten understöder föreningar med ovan anført syfte, och all anledning finnes att förmoda, att den enskilda offervillig-heten, uppmuntrad och verksamt understödd af staten skall vinna liv-aktighet.

Därför vore ett statsunderstöd för skogsvårdsföreningen för Malmöhus län så mycket mera behöfligt som föreningen hittills blott föga uppmuntrats, och de små avgifter, som av enskilda erläggas, inga-lunda äro tillräckliga för skapande av kapital till befordran av före-ningsens verksamhet, vilken pågått sedan år 1910.

Jag bilägger föreningens reglemente samt en uppgift över dess ekonomiska ställning och därjämte reglemente för i den förra åberopade stiftelsen O. D. Krooks donation, och helt säkert finnes intet hinder för att föreningens reglemente ändras sålunda, att om föreningen upp-hör dess tillgångar utan ersättning överlämnas till staten.

Vid 1912 års slut räknade föreningen 244 medlemmar.

Jag får med stöd av det anförda hemställa, att Riksdagen för sin del ville besluta,

att för vardera av åren 1914, 1915 och 1916 ett statsanslag av 20,000 kronor måtte ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att därmed efter vederbörande skogsvårdsstyrelses — eventuellt domänstyrelses —

hörande understödja skogsvårdsföreningen för Malmöhus län under villkor, att densamma utan att utdela vinst åt sina medlemmar fasthåller vid sitt ändamål att bedriva uthålligt skogsbruk å av den inköpta arealer och på de villkor Kungl. Maj:t i övrigt kan fastställa.

Stockholm den 20 januari 1913.

Malte Sommelius.

Bilaga 1.

S T A D G A R

för

Skogsvårdsföreningen för Malmöhus Län

utan personlig ansvarighet.

§ 1. *Firma.*

Föreningens firma är: »Skogsvårdsföreningen för Malmöhus Län, utan personlig ansvarighet».

§ 2. *Ändamål.*

Föremålet för föreningens verksamhet är att inom Malmöhus län förvärva till skogsbörd tjänlig mark samt å densamma bedriva ordnad skogshushållning.

Uti föreningens syfte ingår jämväl, att i den mån det låter förena sig med huvudändamålet — skogens bevarande —, främja Egnahems-rörelsen.

§ 3. *Styrelsens säte.*

Styrelsen har sitt säte i Malmö.

§ 4. *Insatser.*

Såsom insats erlägger varje medlem 10 kronor. Årsavgiften erlägges med 5 kronor.

Medlem äger i föreningen deltaga med högre belopp än enkel insats.

Skulle någon i föreningen deltaga med ett insatsbelopp af 500 kronor eller därutöver befrias han ifrån årsavgift.

Samtliga årsavgifter betalas till föreningens skattmästare, insatserna vid inträdet och årsavgifterna före januari månads utgång.

Årsavgift, som ej influtit före 1 februari, uttages medelst postförskott.

§ 5. *Ansvarighet.*

För föreningens förbindelser häfta allenast föreningens tillgångar, förfallna, men ej guldna insatser och andra avgifter inberäknade.

§ 6. *Styrelse.*

Föreningen företrädes av en bland dess medlemmar vald styrelse, bestående av 12 ledamöter och 6 suppleanter.

Styrelsen väljes för en tid av 2 år, första gången på det konstituerande mötet.

Styrelsen utser inom sig: ordförande, vice ordförande, verkställande ledamot, sekreterare och skattmästare, vilka båda sistnämnda befattningar dock må kunna uppdragas åt verkställande ledamoten.

Styrelsen är beslutför då minst 7 ledamöter äro närvarande. Uti styrelsen skall alltid finnas en medlem, som fullgjort prestanda för vinnande av befordran till Jägmästare i statens tjänst.

Föreningens firma tecknas av den eller de styrelsen därtill utser.

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden.

§ 7. *Räkenskaper.*

Föreningens räkenskaper avslutas för varje kalenderår och skola före den 1 februari aflämnas till revisorerna.

§ 8. *Revisorer.*

Styrelsens förvaltning och föreningens räkenskaper skola granskas av två revisorer, vilka före februari månads utgång till föreningens styrelse skola återlämna räkenskaperna jämte revisionsberättelse, uti vilken ansvarsfrihet bestämt skall av- eller tillstyrkas.

§ 9. *Sammanträden.*

Ordinarie sammanträde skall hållas en gång om året under juni månad uti Malmö.

Kallelse till sammanträde ävensom andra meddelanden till föreningens medlemmar skola bringas till deras kannedom medelst kungörelse i minst en av länets tidningar.

Kallelse till förenings-sammanträden skall införas uti tidningen minst 14 dagar före sammanträdet.

På ordinarie sammanträden skola följande ärenden förekomma:

1. Val av ordförande att leda förhandlingarna;
2. Frågan om ansvarsfrihet;
3. Bestämmande av arvode till revisorer och ersättning till styrelsens ledamöter;
4. Val av styrelseledamöter och suppleanter där sådant erfordras;
5. Val av två revisorer och en revisorssuppleant;
6. Frågor som eljest av styrelsen till stämman hänskjutas.

§ 10. Röst rätt.

Vid utövande av röst rätt och fattande av beslut å sammanträden äger varje medlem en röst samt därutöver en röst för varje inbetalt fulla femtiotal insatser.

Ingen må dock utöva röst rätt för mer än $\frac{1}{10}$ af föreningens hela röstetal.

Röst rätt får ej utövas av annan än den, som fullgjort vad honom såsom medlem i föreningen ålegat.

Medlem av föreningen äger ock rätt att utöva röst rätt på grund av fullmakt för en eller flera föreningsmedlemmar.

§ 11. Allmänna bestämmelser.

Utträde ur föreningen må ske efter därom hos styrelsen gjord skriftlig anmälan.

Medlem, som motverkar föreningens ändamål, kan efter styrelsens därom gjorda hemställan på årsmötet ur föreningen uteslutas, därest beslut härom fattas med minst $\frac{3}{4}$ av de avgivna röstetalen.

Medlem, som utträder eller uteslutes ur föreningen, förlorar all andel i föreningens tillgångar.

Upplöses föreningen tillfalla alla dess tillgångar den under Malmöhus läns landstings överinseende stående stiftelsen: »O. D. Krooks Donation».

Årsmötet har att avgöra om blivande inkomster av föreningens skogshushållning skola användas till ytterligare markinköp eller annorledes.

Twister emellan föreningen och dess styrelse eller ledamot därav, eller föreningsmedlem hänskjutas till avgörande av skiljemän, utsedde på sätt lagen om skiljemän av den 22 oktober 1887 bestämmer.

Lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet af den 28 juni 1895 skall lända till efterrättelse i allt, vad som icke uti dessa stadgar blivit uttryckligen föreskrivet.

Bilaga 2.

Avskrift.

Till Landstinget i Malmöhus Län.

Då skogsförödelsen år från år fortgår utan synnerlig omtanke för nyodling såsom ersättning och det sålunda är fara värt, att i en icke avlägsen framtid brist kommer att uppstå på såväl virke till byggnad och slöjd som vedbrand, oberäknat att landet och åkerbruket i klimatiskt hänseende komma att därav lida, — så bör hos varje fosterlandsvän uppstå bekymmer för framtiden och var och en i sin mån bidraga att söka bot för denna landets kräftska. Att statsmakterna förr eller senare måste ingripa i den enskildes äganderätt i fråga om skogarne lider intet tvivel.

Livad av en icke slumrande känsla för fosterlandet vill jag härmed anslå ett kapital av 50,000 (femtiotusen) rdr. rmt., som mina efterlevande syskon eller närmaste

arvingar av min kvarlåtenskap skola, så fort sig göra låter efter min död, tillhandahålla landstinget med anmodan till detta att välja en styrelse, den där har att för en tredjedel av kapitalet inköpa sådan jordegendom, som för åkerbruk och gräsväxt är otjänlig, men till skogskultur tjänlig.

En sådan jordegendom bör successivt besås och planteras med trädslag, passande för jordmånen, om möjligt även med ek och bok. Planteringen bör förrättas av en kunnig och nitisk forster eller styrelse, den det vidare åligger att hålla sträng tillsyn över planteringen, beivra åverkan samt stå under styrelsens husbondevälde.

Räntan av den reserverade delen av kapitalet (eller 2/3 därav) avser dels att därmed avlöna forstern eller skogvaktaren jämte behöfligt biträde och dels att därmed bestrida jordegendomens onera. — Skogvaktaren erhåller utom kontant lön fri bostad och någon jord till trädgård.

I en framtid skulle avkastningen av utgallrad och försåld skog användas till inköp av vidare område, vartill även insparade räntor skulle bidra.

Önskligt vore om något assurancesbolag skulle vilja lämna försäkring mot brandskada för den uppväxande skogen.

För den händelse någon jordägare av nit för saken skulle vilja utan ersättning lämna jord för ovannämnda ändamål, har han och hans efterkommande för evärdeliga tider att såsom vederlag härför åtnjuta en tredjedel av den inkomst, som genom gallring eller avverkning av skogen kan göras.

Gåsebäck den 16 oktober 1873.

O. D. Krook.

På en gång närvarande vittnen

C. F. Krook.

Joh. Fröberg.

Godkännes

Euphrosyn Krook,
född Moman.

Fgenhändiga underskrifter intygar

A. Siöcrona.

Rätt avskrivet intygas

Carl von Schönberg.

O. von Schönberg.

Bilaga 3.

Avskrift.

P. M.

1. Styrelsen av O. D. Krooks donation består av:
 Domänintendenten A. Persson, Mörarp.
 Häradshövding C. A. Trolle, Fulltofta.
 Landstingsman N. Andersson, Slagtofta.
 f. d. landstingsman Nils Hansson, Lydeslund.
 Jägmästaren C. v. Schönberg.
2. Inköpta äro år 1878 i Wittseröd 252 tunnland 20.5 kappland, d:o d:o 17 tunnland 8.1 kappland, 1891 Klåberöd 562 tunnland 8 kappland.
 Härav äro Wittserödcomplexen och även 390 tunnland av Klåberödcomplexen skogsodlade med grane och lämna Wittseröd redan lite inkomst.
 Räntemedlen som stå till förfogande uppgå till omkring 1,750 kr.
 Annuiteter på ogulden köpeskilling uppgår till cirka 1,000—1,100 kr. och återstå ännu 3 amorteringar.
 Till följd av köpeskillingens amorterande hava skogsodlingarna de sista åren måst eftersättas.

C. von Schönberg.

Bilaga 4.

Avskrift.

Balansräkning

för skogsvårdsföreningen för Malmöhuslän u. p. a. den 31 december 1911.

Tillgångar:

Innestående i Skandinaviska Kreditaktiebolaget kr. 19,200: —

Skulder:

Redogörarens fordran den $\frac{31}{12}$ 1911 kr. 14: 58.

Tillgångar utöver skulder den $\frac{31}{12}$ 1911..... „ 19,185: 42.

Summa kr. 19,200: —

Pugerup, Snogeröd den $\frac{31}{12}$ 1911.

Carl von Schönberg.

Rätt avskrivet intygas

Carl von Schönberg.

O. von Schönberg.